

wordt herhaald. Zelfs op straat wordt door velen het teken gemaakt, bij het voorbijgaan van een kerk, hetzij al loopende, hetzij stilstand, waarbij dan herhaaldelijk blootshoofds wordt gebogen; koetsiers „bekruisigen“ zich op hun bok, tijdens het rijden. Algemeen is echter die verrichting op straat niet.

Ik schreef zooveel dat de kerk zoo met geheel het zijn in Rusland samenhangt. Dit blijkt ook nog hieruit, dat b.v. bij de berechtiging van misdrijven van godslastering, de bevoegdheid van een rechter, om in zulk een zaak te oordeelen, afhangt van diens geloof, en zeer sterk blijkt dat uit de bepalingen omtrent het huwelijk. Het Burgerlijk Wetboek kent allerlei onderscheidingen, in verband met de kerk waartoe de betrokken personen behooren. Zoo is — ik citeer hier uit een Deutsche vertaling van dat wetboek — aan Russische onderdanen van de Orthodoxe kerk en van de Katholieke kerk een huwelijk met niet-Christenen verboden; huwelijken tusschen Russische onderdanen van de Evangelische kerk, met Mahomedanen en Joden, moeten worden gesloten volgens de voorschriften van den Evangelisch-Lutherschen godsdienst in Rusland; als bruidsgeslacht of bruid orthodox zijn, moet de niet-orthodoxe schriftelijk verklaren, dat hij in het huwelijk, de orthodoxe echtgenoot niet zal bespotten over diens richting en niet zal overhalen tot zijn (of haar) geloof, en dat de kinderen zullen worden opgevoed in de orthodoxe kerkleer, moete de huwelijken door een orthodoxe priester worden gesloten; als een Joodsche echtgenoot tot de orthodoxe kerk overgaat, en de gehuwden niet meer willen samenleven, is de echt ontbonden.

Gemengd nieuws.

De ontdekkingen in het Oosten houden niet op. Telkens vernemen wij dat onder leiding van bekende mannen door middel van opgraving allerlei voorwerpen en gedenkbeelden gevonden worden, die opschrijven dragen welke met de berichten in het Oude Testament overeenkomen. Van lever leidt gaan nu de geleerden aan den arbeid om de resultaten van die gedane onderzoekingen op te maken. Zoo heeft de bekende Amerikaanse Assyrioloog Prof. Dr. Hilprecht met Deutsche geleerden een belangrijk werk uitgegeven onder den titel van: „Exploration in Bible lands during the 19th century“, waarvan een vertaling in het Duitsch verschijnt. „Der alte Glaube“ levert een vertaling van een stuk uit het Engelsche boek. Dat handelt over de torens, die het middelpunt vormen van de Babylonische afgoderij; waardoor een schel licht valt op de gedachtenwereld en vooral op het gemis aan hoop dat bij de door Delitsch zoo hoog geprezen Babylonische religie valt op te merken. Reeds maakte Strabo melding van Babylonische torens, welke grafmonumenten van Bel en Marduk zijn. Men heeft daaraan weinig waarde toegekend. Doch Dr. Hilprecht bewijst uit ontdekte opschriften, dat ze wel degelijk grafsteenen geweest zijn. De toren van Bel heeft een symbolische betekenis, die op andere torens werd overgedragen. Hij is „het verband van den hemel en de aarde.“ Hij reikt met de cel, die op de spits van den toren stond, bijna tot in den hemel, den ziele der Goden, terwijl zijn fundament tot in de wateren van den ondersten Oceaan, de verblijfsplaats der dooden, afdaalt. Zoo komt dan de toren met verdiepingen van Bel te Nippur op boven als de w onplaat der goden, in het midden als de plaats der aanbidding van de menschen, en in het fundament als de rustplaats der dooden, die rondom den toren op een diepte van 30 tot 40 voet begraven werden, voor ons te staan. Ja het opschrift duidt ook den toren als de begrafplaats der goden aan. Volgens Hilprecht volgt daaruit, dat de Babyloniers het begrip „graf“ nauwelijks met hunne torens verbonden. Ook blijkt het dat eenmaal van een toren gesproken wordt dat het „grafteeken van een God is“. Hieruit is ook te verklaren hetgeen Prof. Hilprecht reeds mededeelde, dat de Babylonisch-Assyrische natie met haar hooge beschaving is ondergegaan met de erfenissen: „Onze goden zijn dood.“

WINCKEL.

Voor Kinderen.

STOKOUD EN ZESTIEN JAAR.

HERREND EN GESCHIEDEN.

XVI.

Spoedig vertrok Lukas naar Durham. Op een dorpje in die streek vond hij zijn zuster, die van blijdschap haast niet kon spreken, toen ze haar broeder, dien zij niet verwacht had ooit weer te ontmoeten, levend en gezond voor zich zag staan. Hartelijk werd Lukas ook door haar echtgenoot ontvangen, en de veertien dagen die hij bij zijn schoonbroeder doorbracht, vloegen om. Lukas, die veel van zijn zuster hield, verblijdde zich, dat haar zulk een lieflijk lot was te beurt gevallen, en uren lang luisterde hij als zij vertelde van moeders laatste dagen en haar tevreden en zalig sterven.

Beviel het aanvankelijk onzen vriend daar niet slecht, toch voelde hij zich niet zoo geheel op zijn gemak in het huis zijns zwagers. Het ging hem er namelijk te vroem toe. Niet dat Lukas er tegen had, Zondags eens ter kerk te gaan of een lied ter eer des Heeren te zingen, maar hij vond er, gelijk velen in die dagen, ook niets in, een avondje in de herberg door te brengen en dan te zitten drinken en spelen. Hij wilde God en de wereld te gelijk dienen, gelijk zoo velen, die vergeten, dat dan ten slotte altijd de wereld het winst. Twee heeren slotten kan niemand.

De jonge predikant, Lukas' swager, wist dat ook en wees er hem op met liefderijk ernst. Doch in plaats van den goeden raad aan te nemen, werd Lukas ontstemd en zei:

„Wat kwaad doe ik! Ik ben geen slecht mensch. Ik kan toch niet altijd in de kerk zitten en in den Bijbel lezen.“

Met zulke dwaaze redenen trachtte hij er zich af te maken, terwijl hij in zijn hart wenschte, dat hij een anderen zwager mocht gekregen hebben, dan dezen, die zoo lastig godsdienst was.

„Begin Lukas al spoedig bij zijn zuster min of meer te vervelen, en zoo was het dan eigenlijk een uitkomst voor hem, toen er een brief kwam van dominee Flavel. Deze had te Londen onderzoek laten doen bij de gemeente der Hugenoten, en al zeer spoedig vernemen wie de Ridaux waren en waar zij woonden. „Kwam alles overeen met wat zij hadden geschreven; zij verblijdden zich van hun broer te hooren, van wien Lukas een brief had meegebracht, en waren gaarne bereid zijn voorslag aan te nemen en naar de nieuwe wereld te gaan.“

Zoodra onze vriend dit alles wist, besloot hij naar Londen te gaan en de Ridaux op te zoeken. Hij nam afscheid van broer en zuster en kwam, na een vrij lange reis, gelukkig in de hoofdstad van Engeland aan. Zonder veel moeite gelukte het hem, de gezochten te vinden. „Waren twee broeders en een zuster van Ridaux, die allen, gelijk we reeds zagen, om des geloofs wille, Frankrijk hadden moeten ontvluchten. Lukas die hun van de afwezigen broeder kwam vertellen, die hem zelf had gesproken, was hun een welkome gast, gelijk ze niet nalieten, hem op allerlei wijs te doen merken.

Na alles wel overwogen te hebben, besloot

men dat het best zou zijn, op dezelfde wijs te reizen als Lukas gedaan had, namelijk ten deele over zee en overigens te land. Er gingen telkens schepen naar de Engelse bezittingen in Noord-Amerika, en zoo was het dan ook niet moeilijk, een gelegenheid tot overtocht te vinden. Doch nu kwam bij Lukas een gedachte op. Hij was het vrije leven, nu hier dan daar, allengs gewoon geraakt, en voelde op het oogenblik weinig lust, om in Engeland ergens zich neer te zetten en daar te blijven. Al was het zeemansvak hem minder bevalen, hij kon toch in Amerika zijn geluk beproeven, en zou dan wie weet nog hoeveel vreemde landen en volken zien, en wellicht nog een rijk man worden. Dat was meer gebeurd.

Geheel van deze gedachte vervuld, maakte hij nog eens de reis naar Durham, om van broer en zuster afscheid te nemen. Vreemd zagen de predikant en zijn vrouw op, toen Lukas kwam vertellen, dat hij hen weldra weer ging verlaten, wie weet voor hoe lang. Zij trachtten op alle wijs hem van zijn plan af te brengen, en wezen hem er op, hoe hij ook in Engeland best zijn bestaan kon vinden, en als hij bij hen wilde blijven en in Durham werk zoeken, hun huis voor hem open stond. Doch Lukas bedankte, al zei hij er niet bij, dat hij liefst niet dagelijks in een gezin verkeerde, waar de Heere God gediend werd. Zoo was dan al spoedig alles beslist en na de zaak en den vertrekkende den Heere bevolen te hebben werd er afscheid genomen. Voor hoe lang? Dat wist niemand, en kan ook ik den lezer niet zeggen. Want dat ze elkander ooit hebben weerzien is mij niet gebleken.

Niet lang daarna schepte Lukas Short zich met zijn nieuwe vrienden in, na den ouden vrienden en ook Da. Flavel hartelijk vaarwel gezegd te hebben, die hem alle goeds wenschten. De Dominee inzonderheid, herinnerde hem aan de dagen zijner jeugd, hoe hij niet veel lust betoonde in den dienst des Heeren, en drukte hem op het hart, toch in den vreemde God niet te vergeten, gelijk zoo vaak geschiedt. Lukas bleef daar niet ongevoelig onder en deed allerlei beloften, gelijk hij de vroeger aan zijn moeder had gedaan. Doch ongelukkig vergat hij al spoedig bij al de bemoeienis en drukte van de reis, wat hij bij den leeraar had gehoord. Er zijn helaas, veel menschen, wiens hart is als het doornig veld, uit de gelijkenis. Het goede zaad valt er wel in, maar de doornen verstikken het. En tot die doornen behooren ook, zegt de Heere Jezus, de zorgvuldigheden dezer wereld en de verleiding des rijkdoms.

De reis naar Boston duurde heel lang, juist niet tot genoegen der Franchsen, die nog nooit langer dan één dag op zee geweest waren, en dan nog maar eens. „Liep echter gelukkig alles zonder onheil af en toen men, na een paar maanden, voor Boston het anker wierp, kon men Hem den dank brengen, die over wind en golven gebiedt en hen dusver veilig had geleid.

Het eerste wat nu te doen stond, was een boodschap naar Ridaux te zenden, wat niet zoo gemakkelijk ging, wij Engelschen en Franchsen juist niet op den besten voet met elkaar stonden. Eindelijk gelukte het, doch het duurde nog lang eer er antwoord kwam. Toen dit echter verscheen, was het wel het beste dat komen kon. Want in plaats van een brief, kwam de man, wiens antwoord gewacht werd, zelf.

Welk een vreugd des wederziens dat was, kunt ge begrijpen. Vele jaren had men elkander niet gezien; ja, de jongste van 't gezelschap, kende zelfs den oudste ter nauwernood. Doch de vreugd der hereniging, deed alle leed vergeten en er kwam geen einde aan het vragen en vertellen. Verblijvend was te zien, hoe deze lieden, die om des geloofs wille zoveel verloren hadden, er toch niet aan dachten, om aardsch voordeel te buigen voor den paus en de dwalingen van Rome aan te nemen. Wel wisten ze, dat deden zij zoo, hun een goet leven in hun vaderland wachtte, maar ze wilden liever met het volk Gods kwalijk gehandeld worden, verwachtende een beter vaderland, het hemelse.

Daar Ridaux ook dinnmaal slechts kort blijven kon, werd besloten, zoo spoedig mogelijk weer de reis naar Louisiana te aanvaarden. Daar de tocht over land bijna ondoenlijk geweest zou zijn, besloot men, gelijk ook Ridaux gedaan had, zoo ver mogelijk over zee te gaan. Weldra werd de reis aanvaard.

Doch telde het gezelschap nu een nieuw lid, daartegenover stond, dat een vroegere reisgenoot ontbrak. Dat was Lukas Short.

Verbaasd had Ridaux opgezien, toen zijn nieuwe vriend en medewerker hem vertelde, dat hij niet naar Louisiana wilde terugkeeren, maar nu hij alles in orde had gebracht, liever onder zijn landgenooten en in de meer bewoonde streken wilde blijven. Al kon Ridaux daar niets tegen inbrengen, wist het zeer begrijpelijk klonk, toch kwam 't hem geheel onverwacht en deed het hem zeer leed. Had hij geweten dat Lukas al lang dat voornemen had gekoesterd en ook, welke redenen hem daartoe dreeven, hij zou nog meer verdriet gehad hebben.

Zoo zou dan elk zijns weegs gaan. Men nam zeer hartelijk afscheid van elkaar en 't was moeilijk te zeggen, in wiens gemoed de meeste dankbaarheid sprak. Want men had over en weer elkaar gediend. Of ze echter ooit weer van elkaar zouden hooren was onzeker, en of er ooit van wederzien sprake zou wezen nog minder. Ridaux, die in een vurig gebod, allen den Heere had opgedragen, stond er op, dat Lukas, die nog niet kon zeggen, waaraan hij ging, zoodra mogelijk eens zou schrijven. En zoo gingen ze uiteen; de een noord, de anderen zuidwaarts, in het groote, nog zoo weinig bekende en bevolkte Amerika.

HOOGENRIJK.

Geteformeerde Gezindheid.

Geteformeerde Kerken.

BEROEPEN: Wildervank, J. L. Schouten, te Haerswoude.

AANGENOMEN: Dronrijp, N. Diemer, te Munnekezijl.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Loppersum, J. L. Faber, te Jelsum — Baardwijk, B. van Luttervelt, te Sprang. — Koevoorden, A. A. Vermeer, cand. te Zwolle. — Maasdam, C. Diehl, te Ochten. — Winsum, Klomp te De Leek. — Wouterswoude, B. Ozinga, cand. te Berlikum. — Steenwijkerwold, D. J. van Dijk, cand. te Kampen. — Hagestein, J. W. Verschoor, cand. te Hof van Delft. — Nieuw Buinen, T. Kloosterman, te Engewierum. — Wittewierum, H. H. Cleveringa, te Rolda.

AANGENOMEN: Grouw, P. Ena, te Witmarsum. — Franeker, H. G. W. Briede, te Kolhorn. — Oudijk, J. D. van de Craats, cand. te Ede. — Waardenburg en Neerijnen, H. J. F. Westerman Holsteijn, te Herwijnen. — Blijham, J. Roman, te 't Zand. — Piershil, J. H. Westrik, te Amersfort. — Leeuwarden, B. Klein Wassink, te Boms. — Lutkewierum, E. B. Meyer, te Huins.

BEDANKT: Petten, A. Groeneveld, te Noord Zijpe. — Eindhoven, E. W. van Leeuwen Boomkamp, te Borkulo. — Hollandscheveld, D. Bax Hm, te Hierden bij Harderwijk. — Brielle, B. Tichelman, te Well en Ammerzoden. — Hellew, J. van Duyvenbode, te Est.

Advertentien.

Vrije Universiteit.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de lessen van den nieuwen cursus Woensdag 16 September a.s., des middags te drie uur, zullen geopend worden met een toespraak van den pro-Rector, Prof. Dr. W. GEESINK.

Voor de inschrijving als student zal gelegenheid bestaan op dienselfden dag, van 1—3 uur, in het Universiteitsgebouw.

Dr. H. H. KUYPER, h. t. Rector.

Amsterdam, 1 September 1903.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

Hypotheek

gevraagd voor een nieuwe Chr. School, groot f 12,000, zijnde pl. m. 60 pCt. van de oprichtingskosten, desnoods tegen solide borgstelling.

Brieven fr., onder lett. E., Bureau Herant

GOLDSCHMEDING'S

Amer. Orgels

zijn alom bekend en worden bij toewijding gevraagd.

— GROOTE MAGAZIJNEN —

Warmoesstraat 141 en Keizersgr. 305, AMSTERDAM.

Verschenen bij ZALSMAN, Kampen:

Bethlehem Ephrata.

De merkwaardigheden van onzes Heeren geboorteplaats en van hare naaste omgeving van de vroegste tijden tot heden.

door E. F. H. WOLF.

247 blz. Prijs f 150, geb. f 190.

RECHTVAARDIG VOOR GOD.

door W. H. GISPEN,

Pred. te Amsterdam.

101 bladz. Prijs 75 ct. geb. f 110

BESTUUR EN AANMOEDIGING

voor ieder die ernstig de zaligheid zoekt.

door J. A. JAMES.

184 bladz. Vijfde druk. 60 cent.

IRIS.

Leesboek voor de Christ. School.

door L. v. ZUYLEN en B. v. d. VELUWE.

80 bladz. Prijs 25 cent.

Uit de school geklapt

Een bundeltje schetsen uit het schoolleven.

door L. VAN ZUYLEN.

112 bladz. Prijs 60 cent

Alle Boekh. nemen bestellingen aan.

Week's Patente Oflingen (Bater)

Tischleindeckdich

Week's Patente Oflingen (Bater)

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Tischleindeckdich

Wed. P. VAN ELK & ZONEN,

DAMRAK 60 en DAM 15-17

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

ONDERLINGE

Nederlandsche Hypotheekbank,

gevestigd te GRONINGEN,

Jacobijnstraet 18. Intercomm.-Tel. 825.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,500,000.

Directie: J. BOMERS en Jhr. L. F. A. VAN SWINDEREN.

De Bank verstrekt gelden over huizen en landerijen onder eerste hypothecair verband, zonder vooruitbetaling der rente en geeft 4 pCt. Pandbrieven uit van f 5000.—, f 1000.—, f 500.—, f 250.— en f 100.—, met Januari en Juli coupons, naar den koers van 100 pCt. Verkrijgbaar ten kantore der Bank en bij H.H. KASSIERS en Effectenhandelaars. De Coupons en losbare Pandbrieven worden mede betaalbaar gesteld bij de ASSOCIATIE-CASSA te Amsterdam.

De Pandbriefhouders deelen mede in de winsten der Bank.

De Directie:

BOMERS.

VAN SWINDEREN.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,

gevestigd te

Amsterdam, Keizersgracht 547-549,

sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FARIUS, J. H. DE WAAL MALEFijt, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOEETWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK, J. BOUWES, JOH. TERPSTRA en Mr. H. VAN DER VEGTE.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOH. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder voornitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 100 pCt., in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.— verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissarissen en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te Amsterdam door de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANK, Keizersgracht 207 en Hilberisum, Torenlaan 56; te Rotterdam door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

VERSCHEENEN:

Vakorganisatie naar Christelijke beginselen.

Toelichting bij de stellingen over: „De patroons en de Vakorganisatie“, ten beste gegeven op den Landdag der Vereeniging van Nederlandsche patroons „Batz“, gehouden te Utrecht den 17den Junij 1903.

door

J. C. SIKKEL.

Dienaar des Woords te Amsterdam.

Prijs f 0.50.

BOEKHANDEL

AMSTERDAM.

PRETORIA.

HÖVEKER & WORMSER.

Nieuwe uitgaven van JAN HAAN te Groningen:

D. FELIX, V. D. M. te Roden, Predikants en Predikanten. f 0.80

In netten linnen band. „ 1.20

J. DEKKER, V. D. M. te Kollum. „ 1.20

„Ni Dieu, ni Maître“. „ 0.20

De spreuk der revolutie. „ 0.20

J. DEKKER, V. D. M. te Kollum, Het ijdel loten. „ 0.15

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

Alom te bekomen.

De ORGELS

EN

PIANO'S

VAN

BREEBAART'S

Orgelhandel,

zijn de instrumenten bij uitnemendheid, IN ELK OPZICHT.

IMPORT